

Trafikksikkerhetskonferansen 2026 Molde

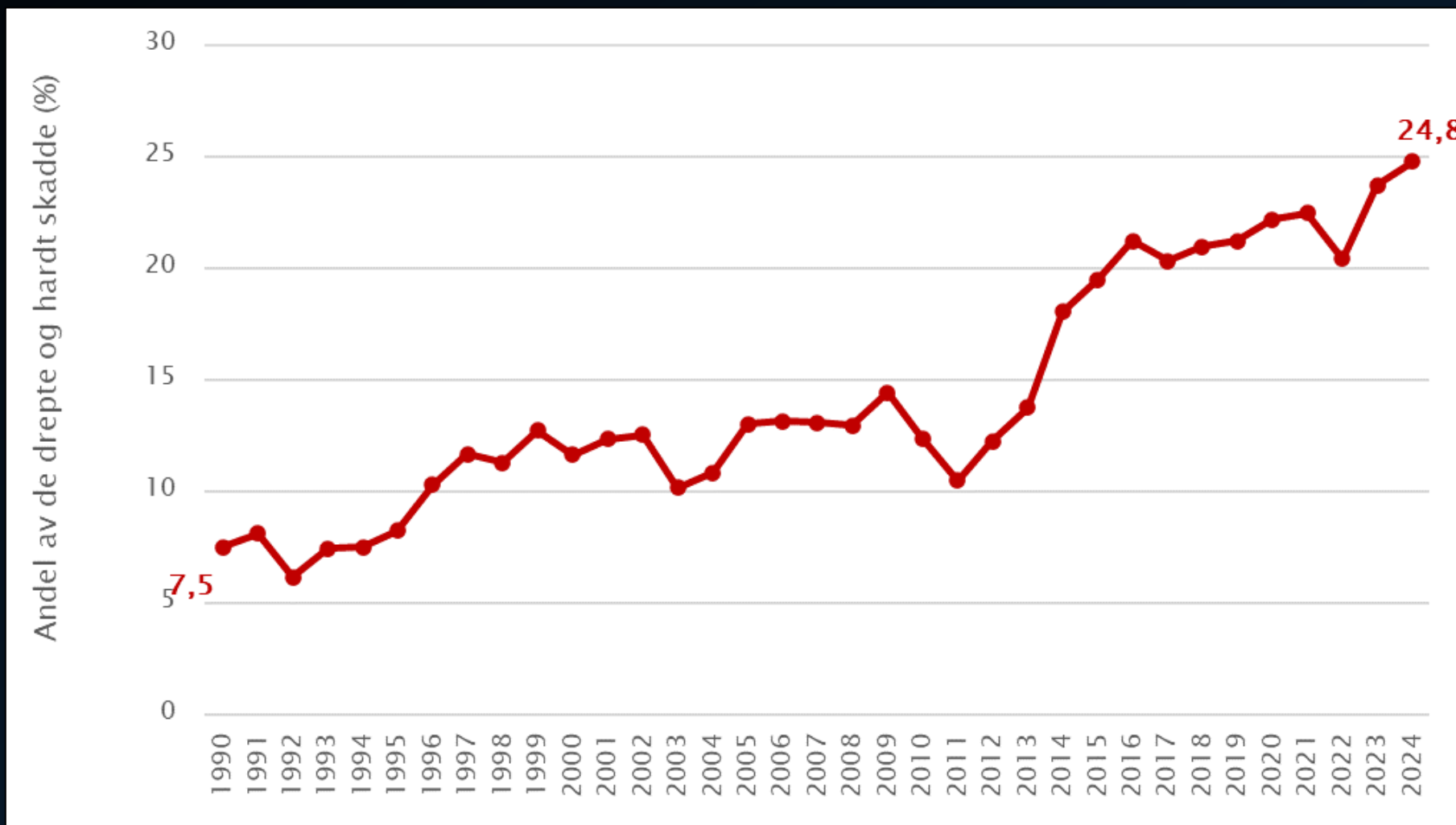
Utrykningspolitiet

Politiinspektør Svein Erik Gjølmesli
Fung. Distriktsleder Midt-Norge

AKTUELLE TEMA

MC-ulykkene
Unge i trafikken
Eldre i trafikken
Tilstand Møre og Romsdal
Anbefalinger om utvikling

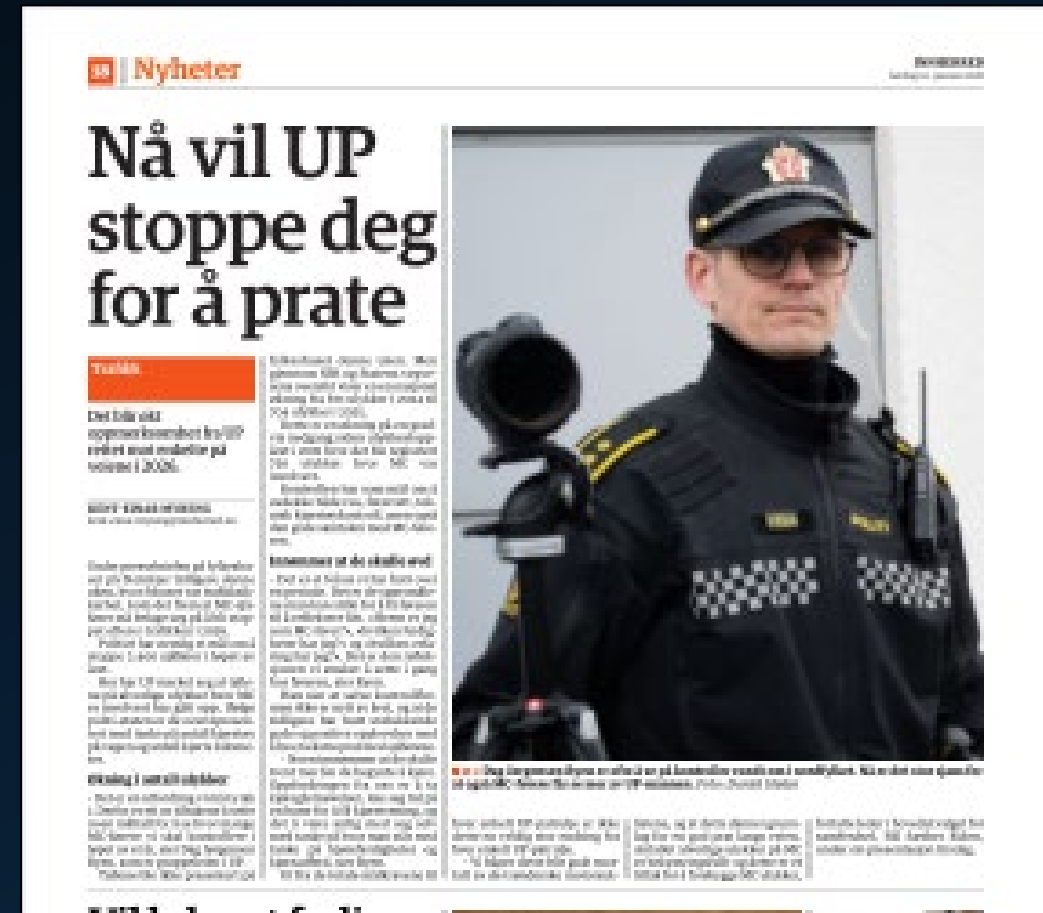
Totalt 2026: 1 av 4 omkommet er mc-fører (HIÅ: 22)
Juni, juli og august: 1 av 3 omkommet er mc-fører (14)

UP vil kontrollere 15 000 MC-førere i 2026

- Førerkort og vognkort
- Rustest
- Teknisk "kontroll"
- Samtale (for å få føreren til å reflektere)
 - Hvem er jeg som MC-fører?
 - Hvilken erfaring og ferdigheter har jeg?
 - Hvordan kan jeg være enda bedre forberedt?

Tiltak som bør vurderes mot MC-ulykker

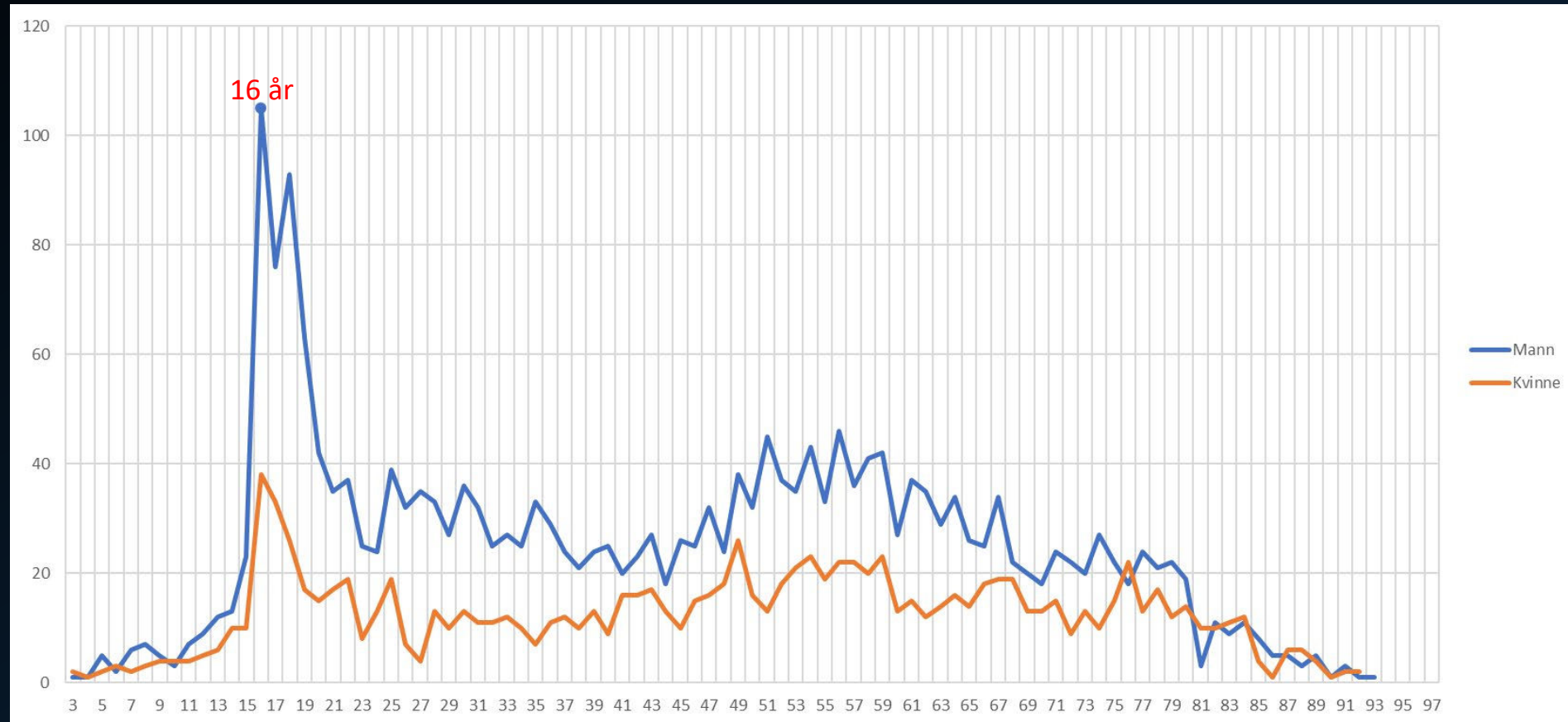

- Krav til sikkerhetsbekledning
- Krav om EU-kontroll/eierskiftekontroll på MC
- Krav til førerutviklingskurs for MC-førere
- 18-års aldersgrense for lett MC
- ATK mot ATV/UTV og mopedbil (MC?)
- Vegmerking for MC
- Regulatoriske tiltak
- Økt kontrollvolum mot MC

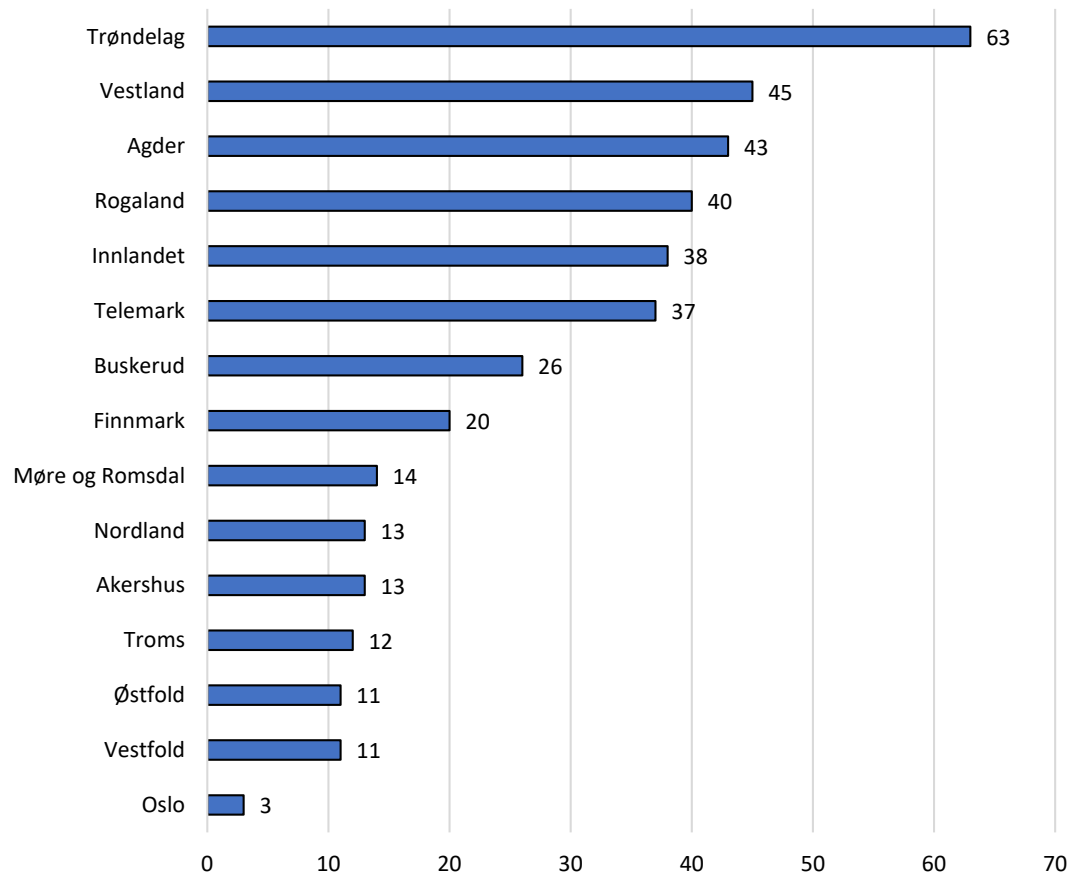
Lett MC

16 -17-åringene på lett mc har 36 ganger høyere risiko pr kjørte km enn 18 – 19-årige bilførere (TØI 2026). I perioden 2021-2024: i gjennomsnitt 23 drept eller hardt skadd

Drepte og hardt skadde i trafikken 2021-2025 fordelt på alder og kjønn

Ulykker med ATV fordelt på fylke, 2014-2023

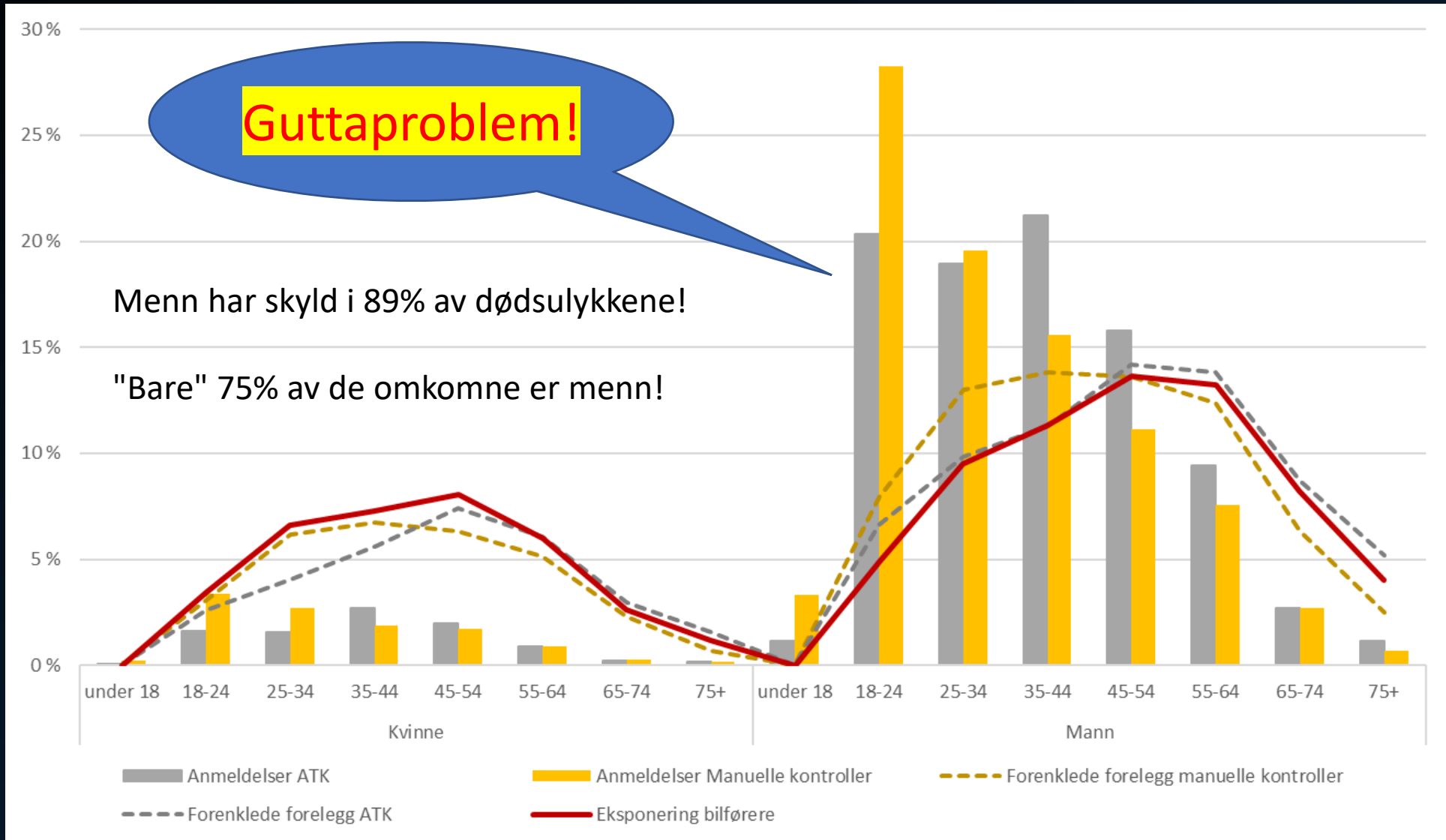
Tone Iversen og Ove Njå

Temaanalyse av
alvorlige ulykker på ATV, moped og
motersykkel 2015-2020

RAPPORT NR. 107, UNIVERSITETET I STAVANGER
APRIL 2022

"Vår analyse av dødsulykkene viser at ATV er den trafikantergruppen med den høyeste andelen ekstremtferd (50 %)".

Fordeling hastighetsovertredelser 2025 på aldersgrupper og kjønn sammenlignet med eksponering bilførere

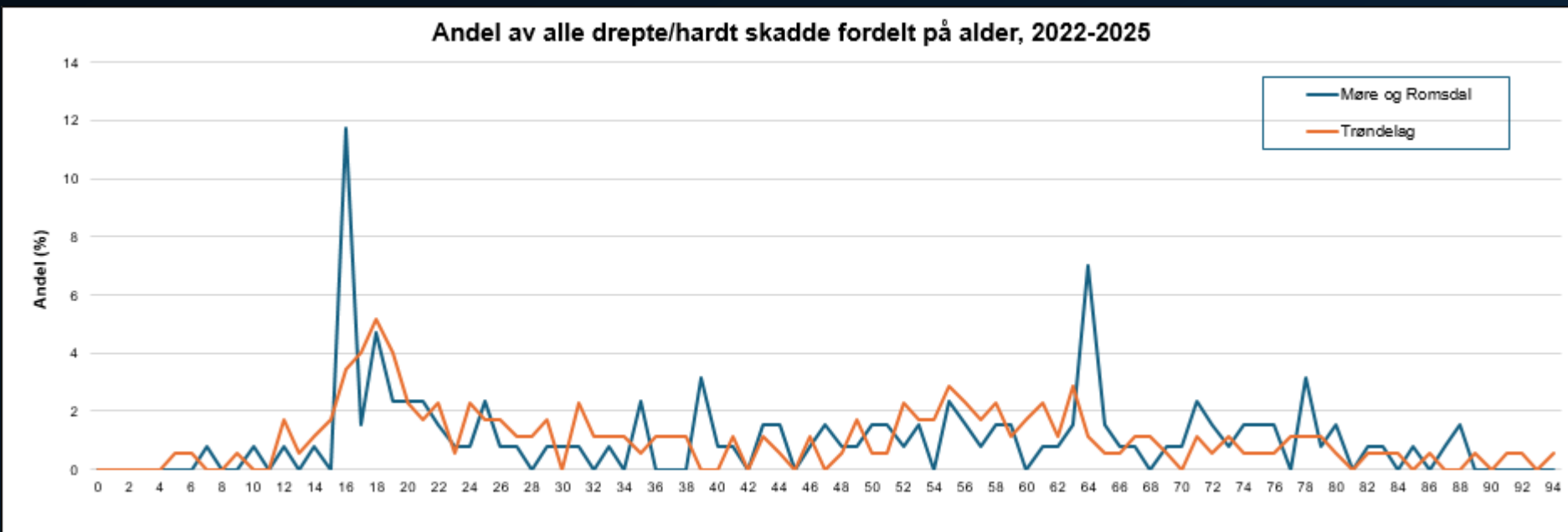
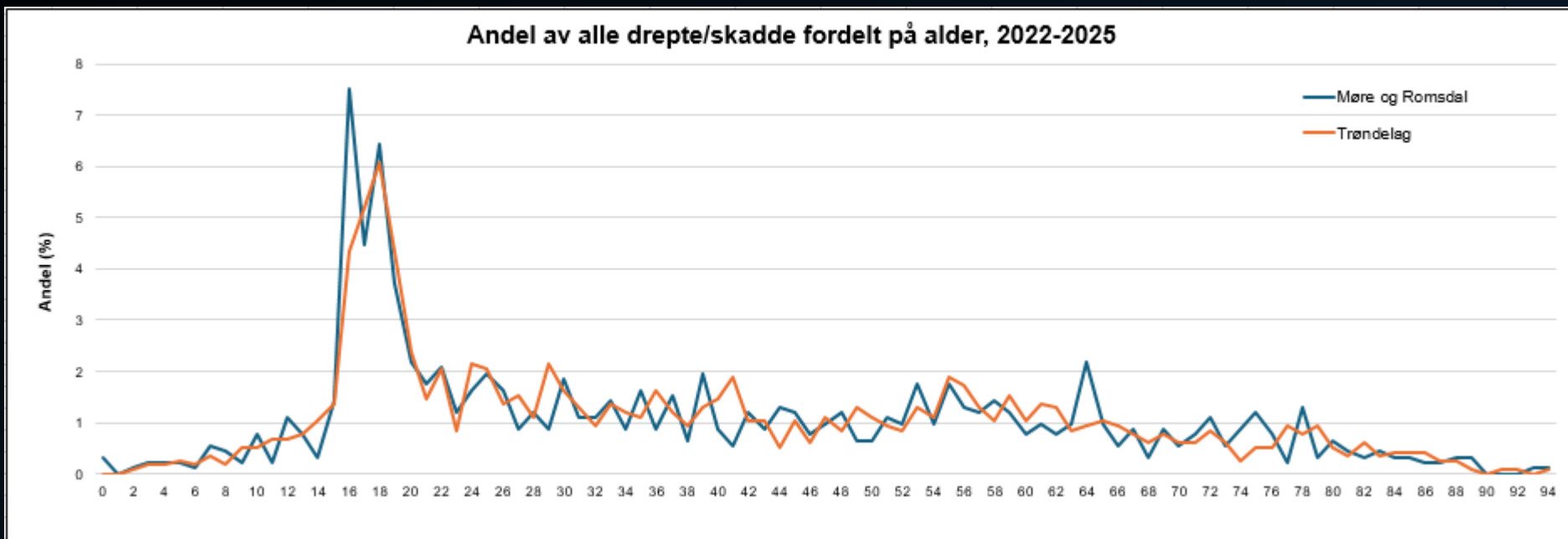

Tre initiativ til regelverksendringer

- ✓ Forbud mot varsling av trafikkontroller
- ✓ Utvidet adgang til inndragning av motorvogn
- ✓ Forbud mot bruk av håndholdt mobiltelefon

ELDRE I TRAFIKKEN

– aldersgruppen 75+ utgjør ca. 3% av trafikpopulasjonen

2013: Krav om legeattest flyttet fra 70 år til 75 år

2019: Flyttet fra 75 år til 80 år

2021: Stortinget vedtok at særskilt helsesjekk av eldre var diskriminering, og fjernet helsesjekken

2021: Regjeringen besluttet at helseattest allikevel skulle gjelde fra fylte 80 år

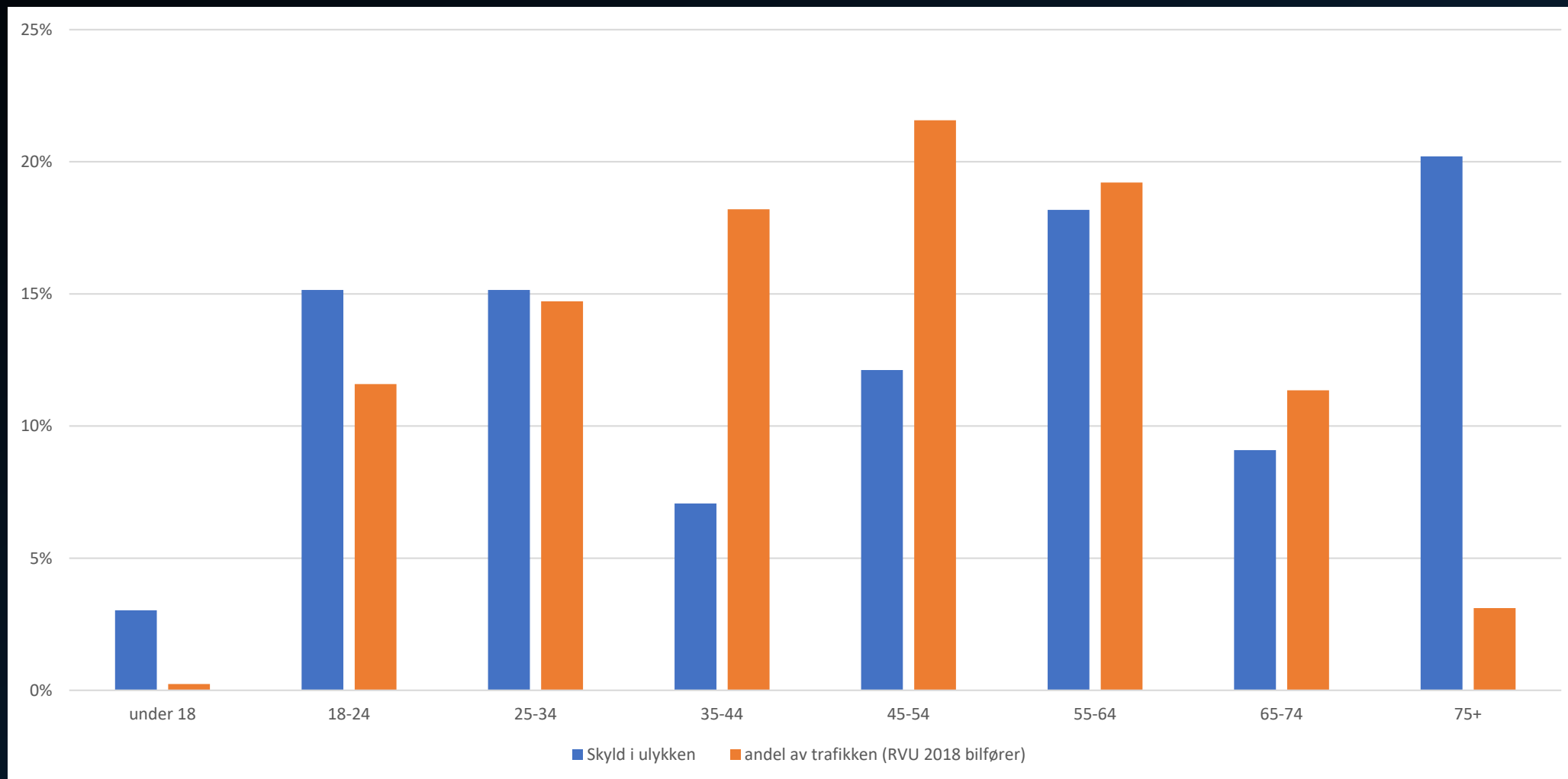
2022: Obligatorisk kognitiv undersøkelse fjernet. Kun utført ved konkret mistanke om kognitiv svikt

HAR SKYLD I CA. 20% AV DØDSULYKKENE

**FANGER DAGENS HELSEATTESTORDNING OPP FØRERE MED
SVEKKET KJØREVNE GODT NOK?**

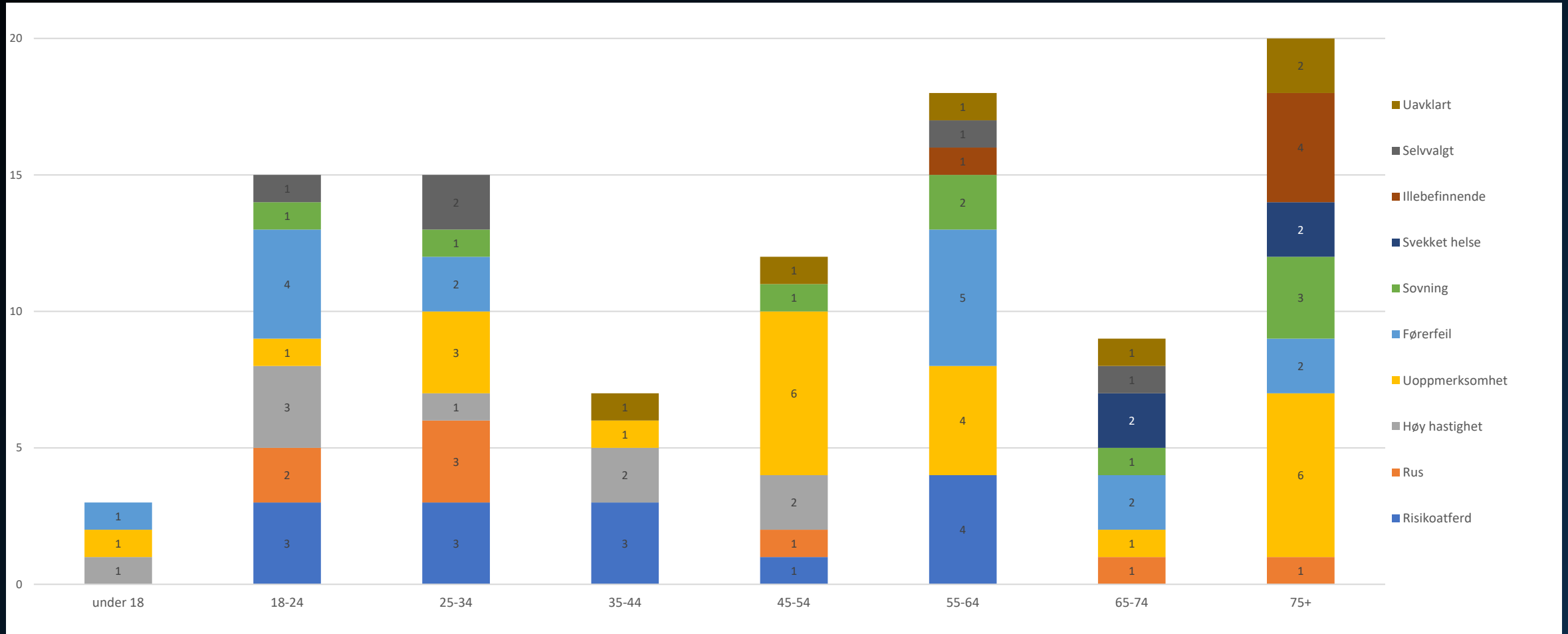
Alder på skyldige i forhold til kjøremengde

KILDE: UP, ANALYSE AV DØDSULYKKENE 2022 – ÅRSÅK OG SKYLD

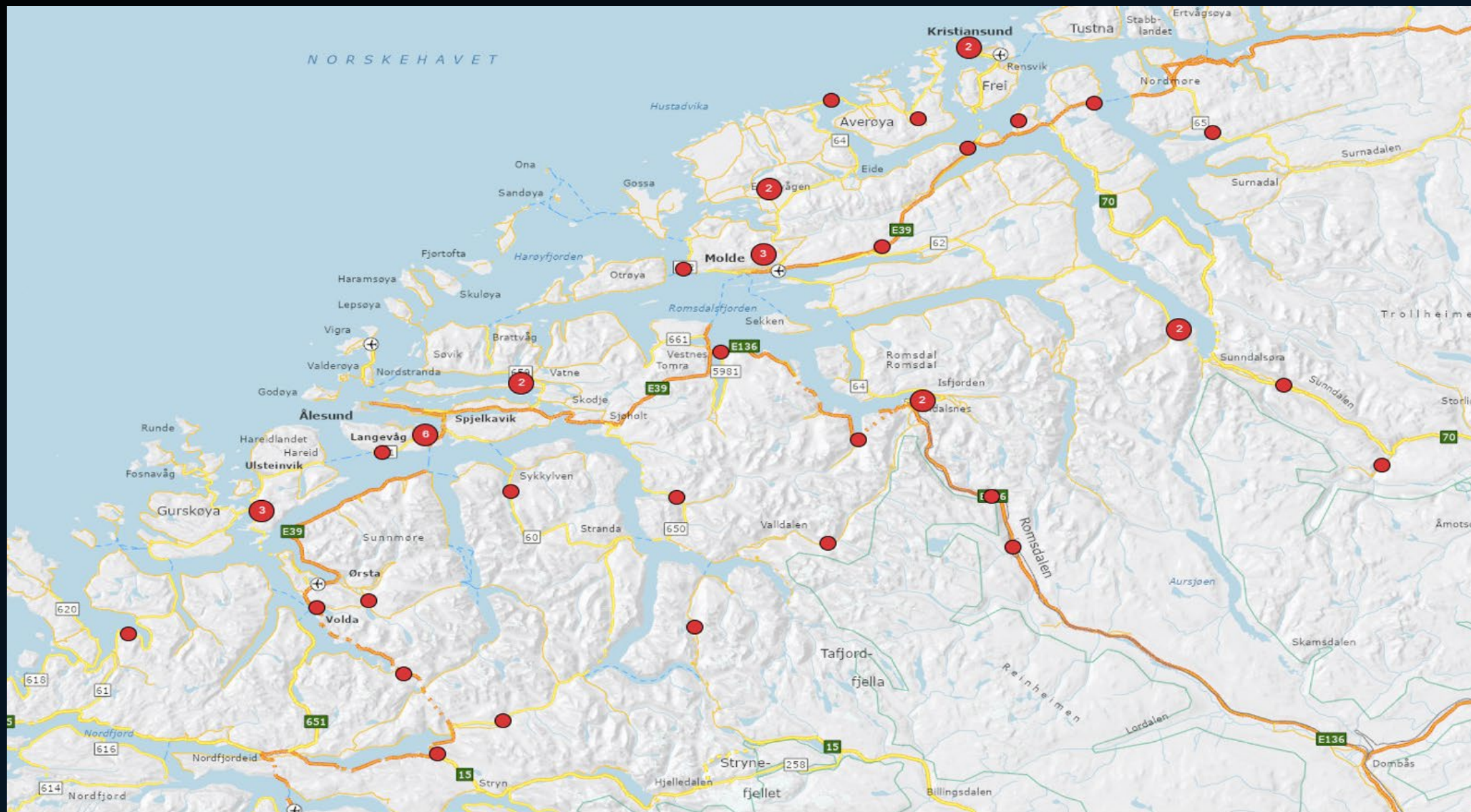

Alder og årsaker - Risikoprofiler

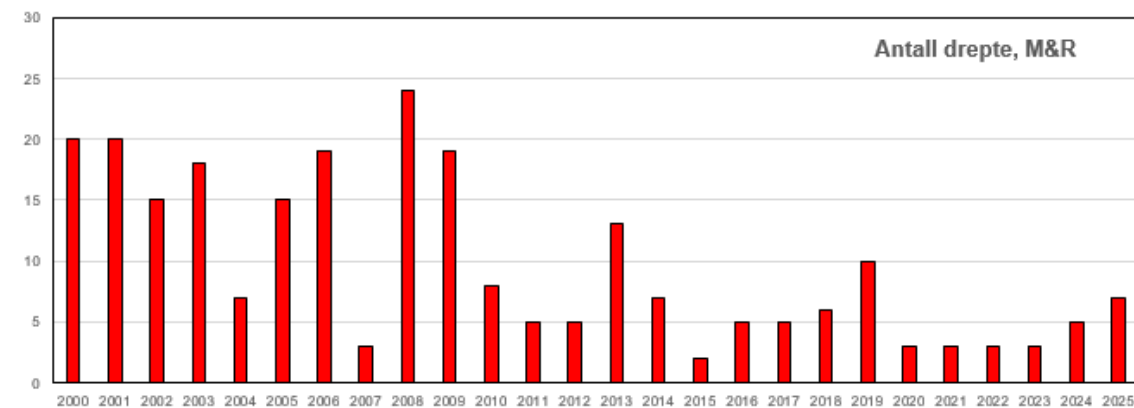
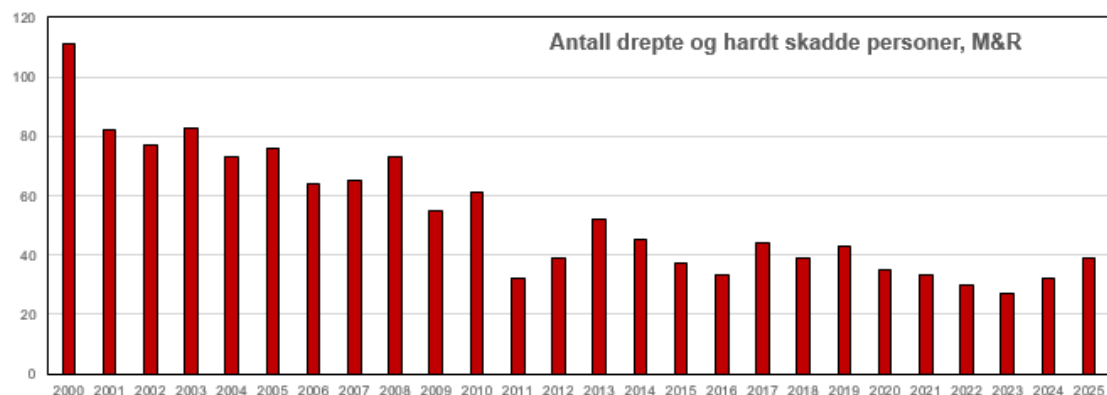
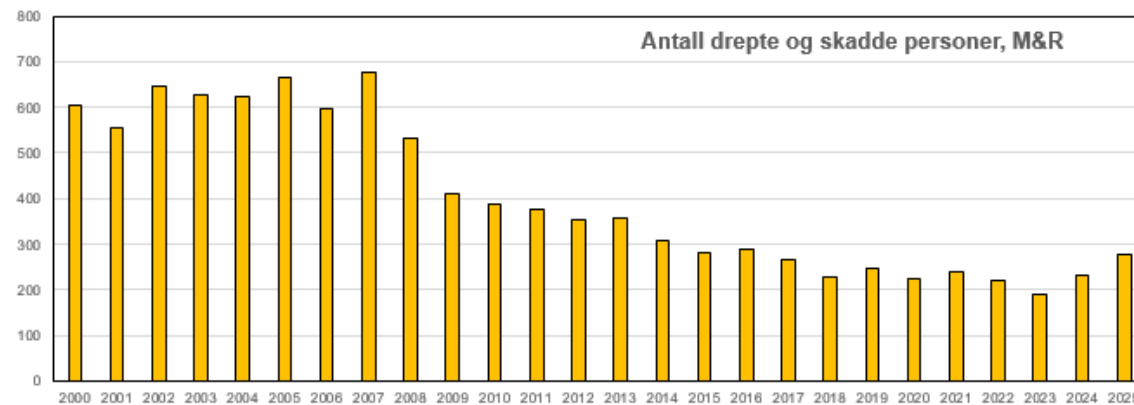
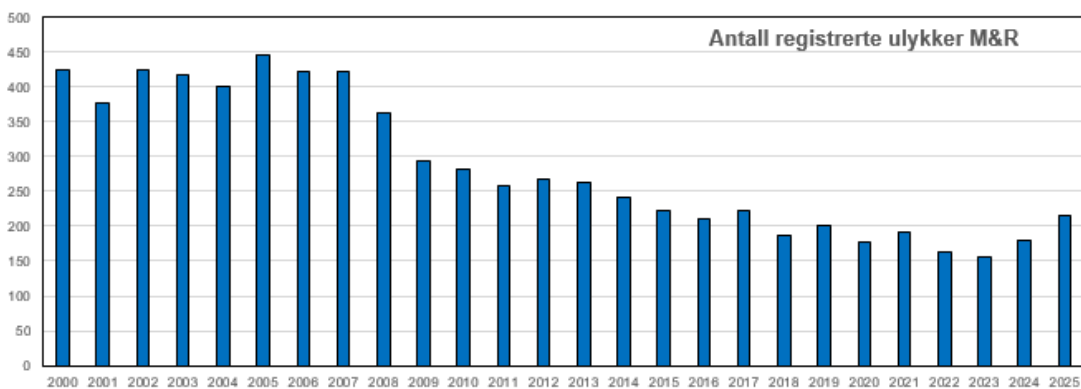

Dødsulykker Møre & Romsdal 2016-2025 – 49 omkomne

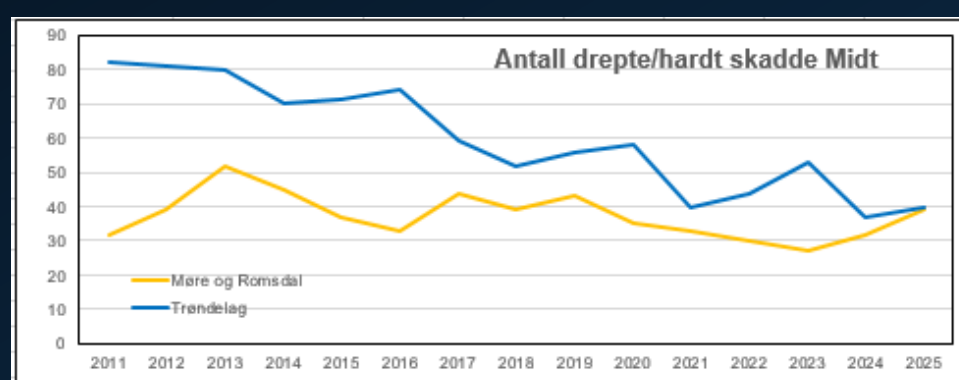
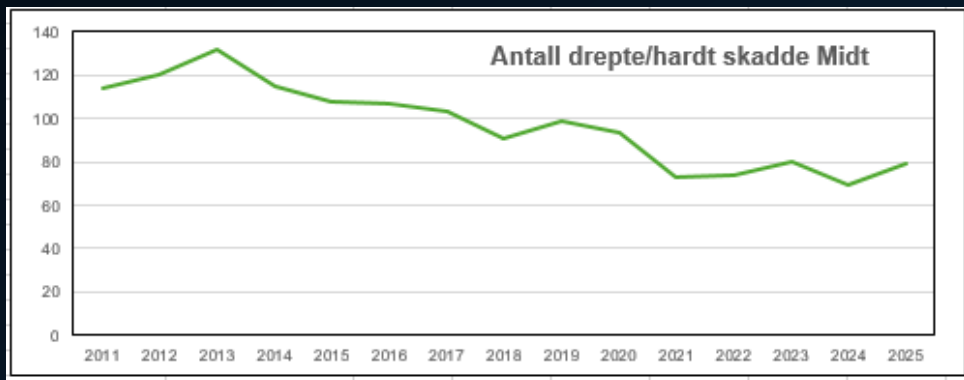
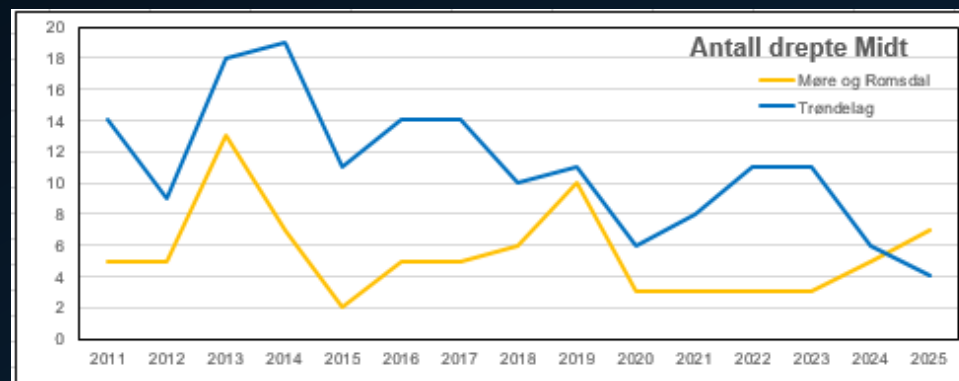
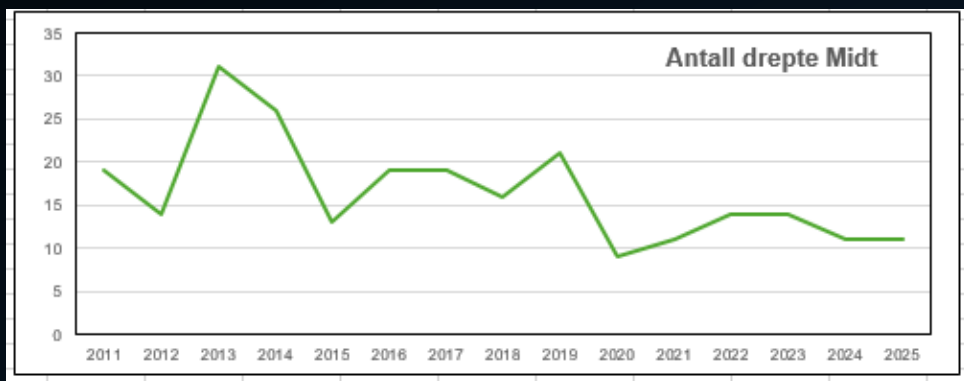
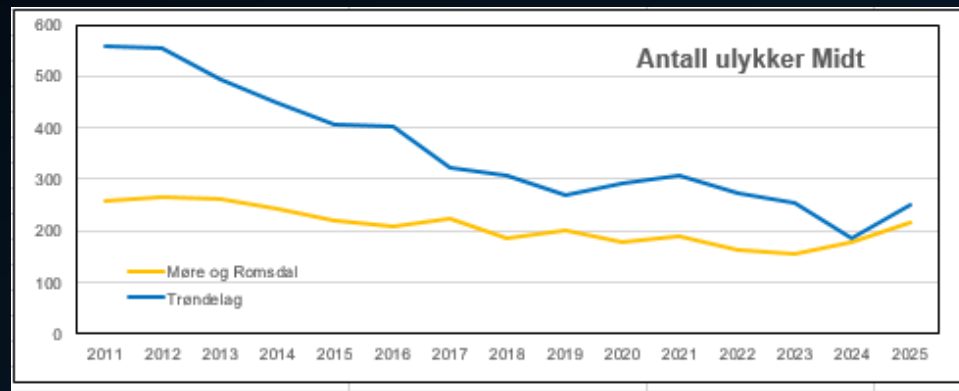
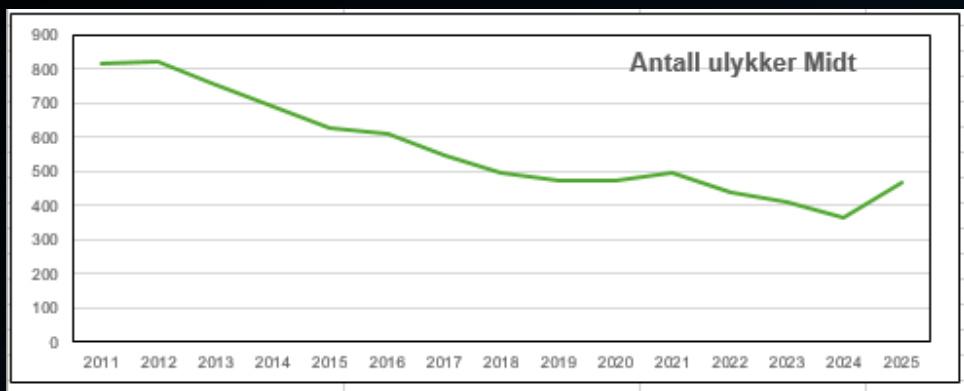

Utvikling Møre og Romsdal

Tilstand/utvikling Møre og Romsdal og Trøndelag

ELSPARKESYKLER – liten elektrisk motorvogn

- Førerkortfri
- Ingen registreringsplikt
- 12 års aldersgrense (hjelpåbud 12-15 år)
- Skal maks gå 20 km/t
- Kun konstruert for 1 person (fører)
- Siste: forslag om 16 års aldersgrense

Bildet er KI-generert

- 500-700 000 privateide elsparkesykler i Norge.
- Bare 18% av dem har lovpålagt forsikring.
- Vegtrafikkloven gjelder- særlig §§ 22,1 og 17,2
- Modifikasjoner (trimming) svært utbredt
- Skadebildet preges av lave polititall (lav rapportering), men høye helse tall
- Skadetallene er doblet fra 2023 til 2025. Alvorlige ulykker økt med 35%
- Risiko: 5-7 ganger høyere en vanlig sykkel
- Hjelm brukes i svært liten grad.
- 2019-2024: 12 personer omkommet, 65 hardt skadd, 396 lettere skadd
- Mikromobiliteten skaper høyt konfliktnivå, særlig i de store byene

GODE BESLUTNINGER STARTER MED FELLES SITUASJONSFORSTÅELSE

MØT FAGFOLKENE: Etabler faste fysiske møter mellom fagmiljøene, fagetatene og de folkevalgte.

Et eksempel:

Det er omtrent 20 000 elever i ungdomsskolen og videregående skoler i Møre og Romsdal. En modell av TØI tilsier da at 1000 skoleelever bruker elsparkesykkel til og fra skolen. I tillegg har fylket 5000 registrerte ATV'ere.

BRUK KUNNSKAPEN: La faglige vurderinger og lokale utfordringer gi retning til politiske prioriteringer.

TA HELSE MED: Inviter Helselederen hos Statsforvalteren inn i trafiksikkerhetsarbeidet. **RUS – ELDREHELSE – PSYKISK HELSE**

